

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsako soboto in stane s poštino vred za celo leto 40 Din, za pol leta 20 Din, za četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
....
Oglasi:
 cm stane 1 Din
Oglasi za celo stran, za 1/2 in za 1/4 strani stanejo 75 para za 1 cm
Pri večkratni objavi primeren popust

13.-14. števec.

Murska Sobota, dne 23. junija 1923.

I. leto.

Revolucija na Bolgarskem.

V noči od 8. na 9. junija so rezervni častniki v zvezi Makedonskimi komiti ter v sporazumu z aktivnimi častniki v Bolgariji izvršili državni preobrat. Odstavili so vlado Stambolijskega in sestavili novo vlado iz samih nasprotnikov kmečke stranke. Tako pravijo poročila iz Bolgarske. Revolucionarji pa so slabi in še jim še do danes ni posrečilo, dobiti v svoje roke Stambolijskega, ki organizira kmete, je oborožuje in koraka žnjimi proti Sofiji, glavnemu mestu Bolgarske. Sofija se nahaja v rokah revolucionarjev, dočim se nahaja velik del Bolgarske zlasti kraji v notranjosti države v rokah Stambolijskega. Revolucionarji so močni le po nekaterih večjih mestih, pač pa tudi ob jugoslovanski in grški meji, kjer imajo Makedonstvujušči svoje utrdbe v gorovju. Nova vlada je odredila mobilizacijo nekaj letnikov ter pošilja močne oddelke zlasti proti naši meji, ker se bržčas boji, da bi naša država posegla vmes in vzpostavila vlado Stambolijskega. Stambolijski je dober organizator in zato ni izključeno, da se mu posreči, zbrati okoli sebe oboroženih volilcev na tisoče. Seve je zanj neugodno to, da sme računati le na kmečko ljudstvo, ki mu manjka dovolj naobraženih voditeljev, zlasti pa častnikov, da se uspešno izvede protirevolucija.

Ne pojde torej brez krvi na Balkanu. Nasprotstva so premočna, da bi se dal razvozljati voz brez meča. Tako med Jugoslavijo, Grčijo in Rumunijo na eni ter Bolgarsko na drugi strani. Bolgarska je vsled zanj neugodnega izida vojne izgubila nekaj zemlje na sosedne države. Zlasti ji gre za Makedonijo. Narod žaluje za izgubljenim. K sreči pa se je našel mož, ki je pogledal nekoliko globlje kakor drugi in je dejal narodu bolgarskemu: bodimo si dobri s sosedi, posebno z Jugoslavijo, pustimo misli na vojno in delajmo. Ta mož je bil Stambolijski. Kmečki narod se ga je oprijel. Ne pa častniki, inteligenca in makedonski begunci. Ti so zahtevali baš nasprotno. Zato se jih je hotel Stambolijski znebiti. Prirojil si je volivni red tako, da je vsa opozicija propadla. Že v 5. številki našega lista smo izrazili bojazen, da ne bi Stambolijski padel v jamo, ki jo je skopal svojim političnim nasprotnikom. Danes že skoraj lahko rečemo, da se je to obistinilo.

Za nekaj dni bomo že vedeli, kako se je končal prevrat na Bolgarskem. Da pa boji ne bodo lahki in poteče menda mnogo krvi in da bo Stambolijski plačal s svojo glavo, ako se mu ne posreči vpostaviti vse ali pa vsaj uiti preko meje, o tem ni dvoma. Mož, ki je dal na tisoče političnih nasprotnikov zapreti in obtožiti, si je s tem nakopal nebroj sovražnikov in se pač ne sme čuditi, če mu danes ali jutri kdo „skine“ (odreže) glavo. Ako pa se Stambolijskemu protirevolucija posreči, potem bo brez dvoma enkrat za vselej konec carstvu bolgarskemu in Bolgarija postane republika.

Stambolijski je prijatelj naše države. Pristaše sedanje vlade z bolgarskim kraljem

vred pa moramo smatrati za naše nasprotnike. Nam torej ne more biti vse eno, kdo vlada v Bolgariji. Čeprav nimamo pravice, vmešavati se v notranje zadeve sosedne države, vendar ni izključeno, da bo naša država storila vse, da v Bolgariji ne pride na krmilo vlada, ki mirovne pogodbe ne bo hotela spoštovati in ki nas bo stalno ogrožala.

Pričakovati imamo torej tudi pri nas v Jugoslaviji važnih dogodkov, kajti zunanji dogodki bodo imeli brez dvoma posledice za razvoj naših notranjih razmer. Morda bo baš zunanji sovražnik nas prisilil, da se med seboj vendar že enkrat sporazumemo.

Domače vesti.

Murska Sobota. Javna zahvala. Odbor udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot v Murski Soboti se tem potom najiskrenejše zahvaljuje gosp. drju Šömenu, drju Škrilecu, J. Benku, G. Hartnerju, J. Nemecu, K. Ostererju, Dr. Bölcu, trg. Ascher in sin, trg. Fürst & sin, br. Brumenu, br. Kühar, Kr. Hirschl, I. Peterki, J. Karđoši, S. Heimerju, J. Heimerju, Tiskarni, G. Dittrichu, Čöru, J. Halmošu, A. Trautmanu, J. Nadaiju, G. Legensteinu, J. Benkiču, Š. Smodišu, L. Hirschlu, J. Kološu, R. Rupniku, I. Adaniču, M. Zaplatiču, A. Hiršlu, Kiralyju, J. Antauerju, F. Jelovšku, Al. Olajošu, P. Flisarju, S. Hoffmanu, Preisu, gdč. Wolbartovi, gdč. Margiti Karas, Kolu, jug. sester v M. Soboti, posebno gdč. Ježovnikovi, učencema Škerlak in Pollak ter vsem, ki so društvu na ta ali oni način pripomogli k dobremu izidu veselice dne 3. junija 1923. Murska Sobota, dne 12. junija 1923. Za odbor: Franc Bokalič, predsednik.

Darovi Jugoslovski Matici v Murski Soboti. Osobje kr. policijskega oddelka v Murski Soboti je izročilo zbirko iz meseca maja v znesku 73 Din in nekaj kolekov; Iz Dobrovnika smo prejeli čisti dobiček od igre v znesku 100 Din. Plemenitim darovalcem se podružnica iskreno zahvaljuje!

Razstava v Murski Soboti. V dneh od 25. junija do 1. julija 1923 bo v risalnici tukajšnje meščanske šole razstava risb in ženskih ročnih del meščanskošolskih učencev in učenk. Opozarjamo posebno na krasna ženska ročna dela, kakor: blazine, prtice, perilo, namizne preproge, brisače itd., ki so bila pohvaljena od mero-dajnih oblasti. Starši in prijatelji mladine, oglejte si to razstavo, da se prepričate o uspehih meščanske šole na tem polju. Vstop je prost. Tudi bližnje šole v okolici imajo lepo priliko, da si ogledajo razstavo.

Drž. meščanska šola v M. Soboti. Vpisovanje v meščansko šolo v Murski Soboti se vrši v poletnem roku v dneh 29., 30. junija in 1. julija 1923 v predpoldanskih urah in ravnateljstvi pisarni (I. nadstropje). Učenci in učenke se lahko pri-glasijo že prej (tudi pismenim potom) in predložijo zadnje šolsko spričevalo (svedočanstvo) in rojstni list. V prvi razred se sprejmejo učenci in učenke, ki so obiskovali osnovno šolo — 5. šolsko leto z dobrim uspehom. — Ravnateljstvo drž. meščanske šole v Murski Soboti.

Meščanska šola v Murski Soboti je priredila dne 9. junija 1923 izlet v Gornjo Lendavo. Udeležilo se ga je okoli 80 učencev in učenk, učiteljski zbor in g.

šolski nadzornik Cvetko. Izletniki so se peljali zjutraj ob 5. uri z vlakom do postaje Mačkovci, od tam pa peš, prepevaje razne narodne pesmi in koračnice, k šoli v Vidoncih, ki jo je vzorno uredil nadučitelj Koutler, in dalje v prekmurski raj — romantično ležečo Gornjo Lendavo. Dospelši tja, si je družba ogledala najprej zgodovinsko zanimivi grad, kjer se še nahajajo podzemeljske ječe — pomnik nekdanjih časov robstva in tlake. V dolini pod gradom so si ogledali izletniki slikoviti kraj s starinsko cerkvijo. Ob 11. uri so učenci prav temperamentno uprizorili v dvorani podružnice Jugoslov. Matice veselo igro „Škrati“ v dveh dejanjih s petjem. Čast strok. učitelju g. Engelsbergerju, ki je dečke izvežbal tako vrlo, da so svoje uloge igrali na splošno zadovoljnost prisotnih gornjelendavčanov in sosedov. Prav umestno je bilo, da je učiteljstvo sosednih šol privedlo ta dan svoje učence k tej lepi mladinski igri, ker jim sicer ni dana prilika, da bi si ogledali tako uprizoritev. Po igri so izletniki zapeli pod vodstvom ravnatelja g. Koržeta prav lepo in navdušeno več narodnih in domoljubnih pesmi, pod vodstvom g. strok. uč. Turk-a in g. ravnatelja pa so najprej dečki, potem pa dekleta izvršile precizno nekaj prostih vaj. Igra, petje in telovadba, — na kratko: vse produkcije so naredile na došle goste najboljše vtis. Nedvomno je ta izlet s šolsko prireditvijo, izdatno pripomogel probuji narodne zavednosti v tem, na madžarsko-nemški meji ležečem kraju, v katerem smislu deluje smotreno tudi tamošnja podružnica Jugoslov. Matice. Podružničnemu odboru hvala, da je dal brezplačno na razpolago dvorano in oder, ki ga je postavil in umetniško naslikal vodja tamošnje šole, Boris Boc. Ni dvoma, da so izletniki poneli seboj najlepše spomine.

Shod javnih nameščencev v Murski Soboti. V nedeljo, 10. t. m. ob 10. uri dopoldne se je vršil shod drž. nameščencev, železničarjev in upokojencev v M. Soboti. Oddale so se enake resolucije kakor na drugih shodih. Bil je to kratek in zadnji opomin vladi. Shod je bil dobro obiskan. Onih par žalostnih izjem, ki imajo med štirimi stenami polna usta o svoji bedi, kadar se pa gre za skupen nastop, so pa skrajno brezbržni ali pa imajo srce v žepu, njih prav nič nismo pogrešali. Neka taka izjema je za 5. maj bila odredila čiščenje uradnih prostorov, v nedeljo je pa zopet tičala v uradu, šla pri sprednih vratih ven, pri zadnjih zopet notri, ko ga je nekdo opomnil na shod. Sicer si pa s takimi junaki ne bomo delali skrbi. Saj smo tudi brez njih dovolj trdni, da bomo izvedli naš boj do konca. Pozivljamo pa odbor organizacije državnih nameščencev, železničarjev in upokojencev v M. Soboti, da te tovariše primerno upošteva, kadar gre za ugodnosti, kakor na pr. dobava kuriva, 10% popusta in drugo. — Več drž. nameščencev.

Murska Sobota. Sprejemni izpiti za I. razred državne realne gimnazije v Murski Soboti se bodo pričeli v poletnem roku v soboto, dne 30. junija t. l. ob 9. uri predpoldne. Zahteva se: iz krščan-

skega nauka toliko znanja, kolikor se ga mora pridobiti v prvih štirih letih ljudske šole; iz slovenščine spretnost v čitanju in pisanju, početni nauki iz oblikoslovja, poznavanje pravopisnih pravil, razčlenitev prosto razširjenega stavka; iz računstva izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili. Izpita iz krščanskega nauka se oprosti, kdor ima v izpričevalu „dobro“ ali „prav dobro“. Za sprejemni izpit se naj prijavijo učenci (učenke) 23. ali 24. junija predpoldne v ravnateljstvu pisarni ali pa pismeno do 30. junija. Predložiti morajo rojstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Starost najmanj 10 let, dovršenih vsaj do konca leta 1923. Ponavljanje sprejemnega izpita v istem letu na isti ali drugi srednji šoli ni dovoljeno. Ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Murški Soboti.

Gornja Lendava. Narodna sramota. Pri nas se je ustanovila prostovoljna požarna bramba s pomočjo Zveze slovenskih društev v Ljubljani, kjer je tudi včlanjena. Nabavila si je obleko, da je mogla na Telovo že nastopiti pri procesiji. Prej se je pridno slovensko vežbala v nastopu. Kako smo se pa pri procesiji začudili, ko začujemo na enkrat nemško poveljevanje. Vse je bilo ogorčeno. Žalostno je za naše slovensko društvo, v katerem ni nobenega Nemca, da se da od kakega hujskača zapeljati k takemu narodno-sramotnemu činu. Želimo, da se to čimprej popravi in da društvo uspeva.

Radmožanci. Mladi pretepači. Dne 8. t. m. predpoldan na paši so se nahajajoči dečki zbili. Dva dečka sta postala tako divja, da sta 10 let starega Jožefa Ritoperja do krvi pretepla. Dečka so še istega dne prepeljali k zdravniku v Dolnjo Lendavo. Takšne dečke — malopridneže naj bi stariši malo bolj strogo držali in na nje pazili, sicer se bodo taki malopridneži sčasom že svojih starišev lotili.

Dolnja Lendava. V soboto, 9. t. m. zvečer je priredila šolska mladina v dvorani hoteta „Krona“ otroško igro „Palčki“. Pred predstavo je bilo nekaj deklamacij, nadalje pa še par zabavnih otroških pesmi pod vodstvom nad vse požrtvovalnega g. učitelja Turk-a. Nato se je pričela predstava. Vse je z zanimanjem gledalo, kako so nastopali mladi junaki na odru. Kaj takšnega nam treba čim več, da tudi mladi kulturni delavci pokažejo, kakšna bode njih bodočnost; kajti iz malega raste veliko.

Beltinci. Pripravljalni odbor Jugoslovenske Matice v Beltincih je priredil dne 10. t. m. veselico v hotelu „Krona“. Prireditelj je bila dobro obiskana in je vrgla lepi dobiček. Predstavljalni sta se dve igri: „Pogodba“ ter „V civilu“. Igralci so bili na svojem mestu, zategadelj so tudi posamezni prizori vzbujali obilo smeha in zabave. Zasluga za to dobro uspeho prireditelj gre največ učitelstvu iz Beltincev in okoliša, kakor tudi ostali našim tukajšnjim kulturnim delavcem, ki lepo sporazumno in vzajemno sodelujejo pri vseh narodnih prireditvah. Udeležba je bila popolna.

Beltinci. Nismo pričakovali, kar smo doživeli v soboto in v nedeljo v Beltincih. Razočarani smo bili nad pojavom v obrtnem društvu, kateri je bil naperjen proti veselici Jugoslov. Matice. Agitacija gotovih obrtnikov proti narodno-kulturni prireditvi „Matica“ ne bode ravno častna v zgodovini razvoja obrtnega društva v Beltincih. Danes ne bomo navajali imen, povemo jih pa ob prvi priložnosti. Prepričani pa so lahko ti gospodje, katerim je njihov osebni „jaz“ nad vse, da drugič ne bomo mirno gledali take nepošteno agitacije proti kulturnim prireditvam. Uspeha niste imeli v nedeljo in ga ne morete tudi v bodoče

pričakovati. Svetujemo vam, da hodite po ravni in umirjeni poti k svojim ciljem.

Jugoslovenska Matica v Beltincih. V nedeljo, dne 10. t. m. se je vršila pri nas gledališka predstava in plesna veselica v korist Jugoslov. Matice. Prireditelj je bila dobro obiskana in prinesla znaten dar na altar domovine. Prireditelj so posetili tudi gostje iz sosednih krajev. Režiser g. inženjer Šmid, katerega je prireditelj stala dosti truda in dela, je imel res povoljen uspeh, na katerega je v očigled tukajšnjim razmeram lahko ponosen. Igralci, ki sestojajo iz učitelstva, tukajšnjih finančnih paznikov in uradništva veleposestva Zichy, dasiravno deloma še le začetniki, so pokazali za stvar razumevanje in dobro voljo. Napredek v tem pravcu je zagotovljen, samo če bode pravo vodstvo. O tem pri priliki še spregovorimo. H gornjemu naj priobčimo še sledeči zanimiv dogodiljaj: Omenjenega dne popoldne, ko je bilo med tukajšnjim narodno čutečim občinstvom tako živahno razpoloženje in ko je iz hotela „Krona“ tako ponosno plapolala narodna trobojnica in z uspehom zvala narodno čuteča srca pod krov, pridriči v Beltince neki tovorni avto, obložen z gospodi in damami. Že smo bili veseli, ko smo opazili številno družbo, v trdnem prepričanju, da poseti našo prireditelj. Toda kakšno začudenje, ko se je omenjena družba izzivalno prezirajoč našo razobešeno trobojnico, peljala mimo in se ustavila v sosednji gostilni. Ko pa je ta družba v omenjeni gostilni, kjer je izstopila pričela izzivati z izključno nemško govorico ter hotela obenem pričeti v gostilni — proti volji gostilničarja, ki ni imel za ples nikakega dovoljenja — s plesom, pa je nastalo ogorčenje. Stopilo je med družbo par narodno čutečih mož s pozivom na isto, da se ima z izzivanjem takoj prenehati, ker drugače zna priti njihova koža v nevarnost. Švabčiči so hitro uvideli, da so tla vroča in tovor je bil na poziv prav brzo naložen ter je avto oddrčal nazaj, od koder je bil prišel: na Štajersko. Ugotovili smo namreč pozneje, da je bila ta družba iz Ljutomer. Na tem mestu povemo ljutomerskim nemčurjem, da če pridejo v Beltince naj ne mislijo da so v Ptuj, kjer Nemci že začenjajo dvigati glave in kjer je oblastvo njim na ljubo razpustilo Orjuno. Kajti naših za narodno čast in ponos se borečih pesti ne more in ne sme razpustiti nobena oblast, ako nam ob taki priliki zavre kri. Če se je vam zahotelo nekdanjih časov, ko ste pod črno-zolto zaščito ubijali naš materni jezik. Če hočete v tej smeri delovati, si morate za to izbrati že primernejša tla, kakor pa so pri nas v Beltincih. Švabčariti in izzivajte doma po Štajerskem, če vas hoče še kdo trpeti, Prekmurci vas ne bomo, dosti v grenkem spominu so nam še nekdanji časi suženjstva. Ljutomerski narodnjaki kje ste, da ne pometete s temi izzivači?!

Murska Sobotica. Akademija naših gimnazijcev. Državna realna gimnazija v M. Soboti, priredi ob priliki dovršenja nižje gimnazije na Vidov dan, dne 28. junija t. l., v prostorih sobočkega kina akademijo s sledečim sporedom: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Bože pravde (Jenko). Poje gimnazijski pevski zbor. 3. A. Aškerc: Mi vstajamo. Deklamacija. 4. Kaj je Mura šepetala? Deklamacija. 5. Preradovič: Zora puca. Deklamacija. 6. Kolo (ruska narodna, harm. E. Beran), Večerna (po Beethovnu), Tam z visoke, sinje gore (maloruska narodna, uredil H. Družovič). Poje gimnazijski pevski zbor. 7. S. Gregorčič: Soči. Deklamacija. 8. S. Gregorčič: Kmetski hiši. Deklamacija. 9. Triglav (Jakob Aljaž); Slovenec, Srb, Hrvat (Vilhar). Poje gimnazijski pevski zbor. 10. Gogolj: Revizor. Komedija, igrajo dijaki. 11. Nagovor četrtošolca Fr. Horvata. Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta; prostovoljni doneski se sprejemajo v prid Dijaške kuhinje. Isti dan se bo vršila risarska razstava v gimnazijski telovadnici, dne 17. junija ob 11. uri pa nastopijo gimnazijci v parku soboške graščine kot telovadci. Prijatelji šole in mladine se vabijo k vsem tem prireditvam! Ravnateljstvo.

Gornja Radgona. Sokolsko društvo v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 1. julija 1923 „Sokolski dan“. Nastopijo vsa društva murskega okrožja, vsi oddelki članstva, gojenk in naraščaja. Zaključno telovadno točko bo tvorila skupina vseh društvenih oddelkov. Po telovadbi ljudska

veselica z raznovrstnim vzporedom. Vsa prireditelj se vrši v novourejenem parku pri Muri. — Zdravo! Odbor.

Tedenske vesti.

Cenjene naročnike opozarjamo, da bomo s prihodnjo številko ustavili list vsem, ki ne pošljejo naročnine vsaj za 1/4 leta. Izdajanje časopisa je združeno z ogromnimi stroški. Zastonj torej „Našega doma“ nikomu ne moremo pošiljati. Naročnina stane za četrt leta 10 Din, za celo leto 40 Din. — Upravništvo.

Današnja številka se je zaradi tehničnih ovir v tiskarni zakasnela.

Zahvala. Vsem c. gospodom, ki so prispevali v fond pokrajinskega akcijskega odbora v Ljubljani (za Slovenijo) ter s tem znatno podprli naše gibanje za zboljšanje našega bednega položaja, za zboljšanje razmer v naši državi, se tem potom iskreno zahvaljujemo. Akcijski pododbor drž. nameščencev v Murški Soboti.

Nekateri trgovci in obrtniki v Prekmurju menda ne vedo ali pa nočejo vedeti, da morajo imeti na zunaj označeno, kakšno obrt vodijo. Nočemo razmotrivati, iz kakšnih razlogov nekateri nočejo storiti. Naloga trgovskega gremija in obrtnih združenj pa je, da svoje člane poučijo, da ni dovolj, če je nad obratnim lokalom samo tabla z imenom obrtnika. Označeno mora tudi biti, kake stroke obrtnik tam obratuje. Ta zahteva je utemeljena, kajti občinstvo naj ve, kje se nahaja kak obrtnik, kakoršnega slučajno potrebuje.

„Prekmursko cerkveno vprašanje“. Potem naslovom je v nedeljni številki priobčil ljubljanski dnevnik „Slovenski Narod“ zanimiv članek o prekmurkih cerkvenih razmer. Glede sobočkih židov omenja članek, da svojega Jehovo nimajo tako preveč v časti, da bi v njegovo čast božjo svoje mošnjičke tako izdatno odprli, da bi si mogli privoščiti rabinarja (= duhovnika). Glede luteranov meni dopisnik, da je nujna potreba, da se za naše bodoče duhovnike (= fararje) v Zagrebu ali kje v Banatu ustanovi bogoslovna. Kar se katoličanov tiče, pa je člankar mnenja, da je treba čimprej Prekmurje odcepiti od Sobotišča (Sombotelja) in priključiti Mariboru, ker mi pač ne moremo trpeti, da bi kak škof Mikeš ali njegov namestnik uganjal pri nas madžaronsko politiko. — Dobro je, da je „Slov. Narod“ zopet enkrat načel to vprašanje. Da se mora Prekmurje v cerkvenem oziru popolnoma odcepiti od svojih prejšnjih nadrejenih cerkvenih oblastij, to je jasno, kajti nikakor ne gre, da bi naši duhovniki dobili navodila iz inozemstva. Le tako bo mogoče, da dobimo duhovščino, ki bo čutila z narodom. Med današnjimi prekmurskimi duhovniki jih je na žalost le preveč takih, ki jim je več za madžaronsko politikovanje kakor pa za širjenje in utrjevanje Kristovih nauk. Zato se pa tudi za ljudstvo ne brigajo, ne skrbijo za to, da bi se ljudstvo kaj naučilo. Na čast naši prekmurski duhovščini pa moramo povedati, da jih je nekaj delavnih in da imajo zasluga za razvoj slovenskega jezika v Prekmurju. Med katoličani gre prvenstvo obema gospodoma Klekloma, med luterani pa gg. Kovaču in Lutarju. Čeprav ne pišejo niti čiste prekmurščine, niti pismene slovenščine, vendar prehajajo s svojo pisavo vedno bolj v jezik, kakoršnega poslužuje naše slovstvo. Počasi pa postane slovenski tudi duh tistih, ki še danes nočejo priznati, da je prekmurski slovenski narod enoinisto s Slovenci onkraj Mure.

Požarne brambe v Prekmurju še vedno nimajo napisov na svojih gasilnih domih. Že zaradi ugleda bi si morala društva omisliti napisi. Ševe v pravilni slovenščini.

Črešnje na sobočkem trgu stanejo 1 liter 20 kron. Ako se pomisli, da je stal 1 liter črešenj pred vojno 10 vinarjev, vidimo, da prodajajo kmetje črešnje danes kar 200 krat dražje kakor pred vojno. Cena črešnjam je pretirana. Liter ne bi smel stati več kakor pa 10 kron, kajti v splošnem so se živila in druge življenjske potrebščine podražile za 100 krat, ne pa za 200 krat.

V Prekmurju imamo letos dežeyno leto. Zato je trava lepa. Kmetje spravljajo seno, nagaja pa jim deževno vreme, ki onemogoča, da bi se seno naglo in do dobra posušilo. Ker napovedujejo uradna vremenska poročila za naše kraje za sledeče tedne lepo in jasno vreme, je pričakovati, da bodo naši ljudje seno srečno spravili pod streho. Ako suša ne bo vzela otave in otaviča, bodo imeli živinorejci dovolj krme in jim ne bo treba živine prodavati za malenkostne cene kakor lani in predlanskim, ko je nezonsna suša stisnila travo ter uničila seno in otavo.

Naši katoliški duhovniki. Prejeli smo od več strani pritožbe glede vedenja nekaterih duhovnikov. O nekem mlajšem duhovniku gre glas po deželi, da mu je neka „plemenita“ gospodična zmešala možgane in da se mož bolj briga za njene visokoleteče načrte kakor pa za svoje ovčice v prelepem gorskem vasi. O drugem se pritožujejo, da je čisto bolan, če „Sokole“ vidi, o nekem sobočkem duhovnem možu pa se celo govori, da so mu vseskoz krščanski „Orli“ hud trn v peti. „Naš dom“ kot socialističen list se pač ne more in ne sme vmešavati v privatno življenje naših duhovnikov. To prepuščamo v prvi vrsti „Novinam“, ki so za to delo bolj poklicani kakor mi. Sicer pa vsem takim pojavom ne pripisujemo nikake važnosti, ker vemo, da so tudi duhovniki ljudje in da imajo svoje napake.

Pri naboru minolega tedna v Murski Soboti se je pripetila sledeča čudna prigodba. Nabornik, ki je bil vprašan, koliko jezikov da govori in piše, je odgovoril: slovensko, nemško in madžarsko. Znanje srbskega jezika in cirilice zanika. Podpolkovnik pa pusti zapisati: nepismen! Hvala bogu, da so to redki slučaji, ki so se dogodili tudi že na Hrvaškem. Radi tega pa vendar ne smemo obsojati srbskega naroda, ki čisto drugače misli kakor pa nekateri častniki, ki pa so, hvala bogu le izjeme in torej nič ne pomenijo.

Štampiljke z madžarskimi poimenovanji krajev v Prekmurju še vedno uporabljajo nekateri katoliški župni uradi. Ker državni uradi v Sloveniji in v ostali Jugoslaviji madžarskih krajevnih izrazov za Prekmurje ne poznajo ampak le domače slovenske, imajo potem stranke zaradi tega le nepotrebne sitnosti in pota. Okr. glavarstvo naj župne urade pouči in prisili, da morajo v javnih listinah rabiti slovenska krajevna imena, ne pa madžarska. Saj nismo na Madžarskem!

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso prve vrste 1 kg 100 kron, druge vrste 96 kron, bikov in telic 90 kron, telečje prvega razreda 100 kron, drugega razreda 96 kron, svinjsko meso 140 do 160 K. — In Murska Sobota?

Bankovce po 1 milijon mark je pričela izdajati nemška državna banka.

Za boljše rejo živine. Poljedelsko ministarstvo bo prirejalo tekom jeseni v vseh okroglih razstave živine. Posestniki dobre živine dobijo nagrade.

Toča v Sloveniji. Zadnje dni je po več krajih Slovenije padala toča, ki je pa napravila le v nekaterih krajih občutno škodo.

Izpili so meseca aprila t. l. v Beogradu: 677 tisoč l piva (na dan 28 tisoč), 499 tisoč l vina, 115 tisoč l žganja in 112 tisoč l sodavice. Škoda, da ne omeni poročilo tudi, koliko narodnega premoženja se je pognalo po grlu in koliko narodnega zdravja in delavnosti je ta količina alkohola uničila.

Sadna letina v Slov. goricah je letos odrekla. Ne bo dosti ne jabolk, ne hrušk in tudi ne črešnj. Le vinogradi kažejo dobro; vendar pa ne tako dobro kak lansko leto. Travniki so lepi in seno se danes prodaja v Mariboru že po 500 K za stot (meter.)

Ptujsko in mariborsko organizacijo jugoslovanskih nacionalistov (Orjuno) je vlada razpustila. Tega pač nikakor ne moremo odobravati. Če so se nekoliko z Nemci zlasali, to pač še ne sme biti vzrok, da se razpusti kako jugoslovansko nacionalistično organizacijo.

Odbor za prenos judenburških žrtev in Ivana Endlicherja nujno prosi vse one posameznike, društva in korporacije, katerim je dostavil ali izročil razglednice s spomenikom na grobu narodnih mučnikov in razglednice Ivana Endlicherja, da skušajo kolikor mogoče veliko razglednic med ljudstvo razprodati. Slike so predvsem lep spomin na naše narodne žrtve in na naše osvobojenje; ni pa pozabiti, da je izkupiček razglednic namenjen podporam vdov in sirot judenburških žrtev, za katere ne skrbi ne država, ne pokrajina, — nihče. Narodna čast zahteva, da zlasti revne sirote ne ostanejo zapuščene. — Zlasti oni naj obilno segajo po razglednicah, kateri k vsem velikim stroškom prevoza do sedaj še niso ničesar prispevali. Zneske je pošiljati na naslov: Goslar Branko, Breg 10./II. Ljubljana. Odbor.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani namerava zgraditi v Ljubljani na Miklošičevi cesti veliko uradno poslopje. Stroški zgradbe same so proračunani na približno 7 milijonov Din.

Sodnijske počitnice se v bodoče ne bodo začele še le 15. julija ampak že 1. julija.

Tatvina poštnih znamk. Na beograjski glavni pošti je neki uradnik ukradel znamk za več milijonov dinarjev.

Cene manufakturnemu blagu padajo v Zagrebu. Nekateri trgovci so zaradi zboljšanja dinarja znižali cene za 20 odstotkov.

Koliko so žrtvovali Srbi? V Slatini, v prav majhni vasi iz pod Kozmaja, ki šteje danes 65 volilcev, so prebivalci postavili spomenik vojnim žrtvam iz let 1912—1918. Na mramornati plošči se nahajajo imena onih vaščancov, ki so padli za svojo in našo svobodo. Plošča nosi 55 imen. Samo v družini Savkoviča je padlo 13 in v družini Damjanoviča pa 9 družinskih članov. Z globokim spoštovanjem moramo govoriti o teh žrtvah, položenih na žrtvenik naše svobode.

Vagon sena zgorel. Na kolodvoru na Tezni pri Mariboru je stal vlak z večimi vozovi. Med njimi je bilo 5 vozov sena. Iskre lokomotive pa so zapalile vagon s senom. Ognjegascem se je posrečilo, omejiti ogenj na ta vagon.

Zanimiva razprava bode v kratkem pred okrožnim sodiščem v Mariboru. V noči od 10. na 11. februarja letos je več oseb vdrlo v tiskarno sv. Cirila. Pokvarili so stroje in povzročili katoliškemu tiskovnemu društvu, ki je lastnik tiskarne, blizu 10.000 Din škode. To dejanje so napravili politični nasprotniki klerikalne stranke. Policiji in sodišču se je posrečilo ugotoviti, da so bili storilci člani Orjune. Državno upravništvo je sedaj vložilo proti 19 članom Orjune obtožnico, zaradi javnega nasilstva. Razprava bo pokazala, ali in koliko so Orjunaši res krivi in udeleženi pri tem slučaju.

Hude nevihte so razsajale minoli teden skorej po vseh krajih Jugoslavije, toda le ponekod so povzročili velike škode.

Radič prireja shode v raznih krajih Hrvaške. Na teh shodih govori mnogo o republiki in o slabosti kraljevine. Kmete

tolaži, naj potrpijo, češ na jesen bodejo nove volitve in takrat pride on do take moči, da bo zlahka vrgel tisto gospodo, ki še sedaj noče ničesar vedeti o sporazumu s Hrvati ter o izvedbi republikanske oblike za našo državo.

S prihodnjo številko začnemo objavljati važne stvari za naše obrtnike. Storimo to na željo in v sporazumu s „Stanovskim obrtnim društvom v Beltincih“. Objave prinesemo pod naslovom: „Obrtni vestnik za Prekmurje“.

Demokrati v skupščini niso bili zadovoljni, ker naša vlada ni poslala vojske na Bolgarsko. Tudi naši klerikalci so nekoliko na bojno struno udarili. Radovedni smo pa res, ali bi se bili demokrati in klerikalni poslanci tudi tako postavili na čelo in vzeli puško na ramo, pa „vojsko peljali“, ako bi bili oni na vladi? Menimo, da ne. Narod je pri nas zadovoljen, da bolgarski prevrat ostal brez zlih posledic za našo Jugoslavijo.

Trafike — invalidom! Tega mnenja so v Zagrebu. Pri nas pa menda ne, vsaj v Murski Soboti ne.

Po svetu.

Bolgarija. Stambolijski je mrtev. Revolucionarna vlada Cankova se je že precej utrdila. Čim dalje menje je poročil o bojih med pristaši Stambolijskega in revolucionarji. To govori za to, da se je revolucija posrečila in da Stambolijski uničen. Uradno je sporočila bolgarska vlada, da je Stambolijski mrtev. Kako, kedaj in kje je izgubil Stambolijski glavo, o tem si poročila nasprotujejo; ni izključeno, da je prišel zavrtno v roke vladnim četam, ki so ga ubile po naročilu same vlade, ki se je hotela na vsak način znebiti nevarnega tekmeča. Naša vlada je hotela prvotno predložiti Bolgarski ostro noto in zahtevati, da Bolgarska ne sme imeti pod orožjem več kakor 30.000 mož, da mora takoj odpustiti rezervne oficirje, ki jih je pozvala pod orožje in da ne sme ogroziti naših mej. Ker pa velesilam, zlasti Italiji in Angleški, pa tudi naši zaveznici Rumuniji ni bilo všeč, da bi mi nastopili proti Bolgarski, je naša vlada to namero opustila. Rumunci pravijo, da je Stambolijski bil nevaren za kralja Boriša, ker se je hotel samega sebe proglasiti za predsednika bolgarske „republike“, kralja pa poslati preko meje „v penzijo“. Tudi Grki pravijo tako. Kakor torej vidimo, se začnemo našim sosednim kraljem že hlačke tresti za njih prestolčke.

Madžarska je vsa živa samega veselja nad bolgarsko revolucijo. Pravijo, da bodejo sedaj tudi oni poskusili svojo srečo ter malo porevolucionirali. Skrbi pa jim dela to, da jih je premalo in da imajo njih prijateljske sosedne preveč močno vojsko.

Italija, naša dobra mati sosedja je financirala bolgarsko revolucijo. To je dokazano, S tem si pa Italijani nikakor niso pridobili simpatij Jugoslavije. Radovedni smo, kje bodo Italijani sedaj poskusili svojo srečo s ščuvanjem. Morda na Madžarskem?

Vulkan Etna na Siciliji (Italija) je pričel v nedeljo, dne 17. junija silno bruhati lavo. Najprej je močen potres naznanil, da bo ognjenik začel v kratkem metati iz sebe kamenje in pepel in da prav kmalu tudi priteče lava. Po več ur hoda okoli Etna so vse vasi že uničene. Ljudje bežijo na vse kraje ter puste vse svoje imetje v svojih hišah, da si le rešijo golo življenje. Več mest, ki štejejo 10—20.000 prebivalcev, je že uničenih. Tudi precej človeških žrtev je na žalost.

Poštarstvo se bodo v Avstriji s 1. julijem petkrat povišale.

Svetovne žitne cene. Prošli teden so cene na svetovnem žitnem trgu znatno oslabele. Angleški strokovnjaki so mnenja, da bo letos žetev, kakor kaže sedaj, boljša nego je bila kodajkoli pred vojno.

Pariška policija je na poziv švicarske policije zaprla intendanta bivšega cesarja Karla, namreč barona Steinerja de Valmont. Obdolžen je velikih goljufij pri prodaji raznih habsburških dragocenosti. Tudi grofi in baroni niso tako pošteni, kakor se nam kažejo na svojih vzvišenih mestih nad nami, ki smo kot ubogi zemljani rojeni v kmečki koči, in ki smo ležali v priprosti zibelki.

Madžarska in uradniki. Ne le pri nas, tudi na Madžarskem je uradniško vprašanje aktualno. Zahtevajo eksistenčni minimum 600 zlatih kron. Radovedni smo,

se-li bo našim ali pa madžarskim uradnikom prej posrečilo doseči zvišanje plač. Tudi Madžarska hoče znižati število svojih uradnikov.

V Szolnoku na Madžarskem je neka tolovajska banda iz sladkornih tovarn odnesla sladkorja za 40 milijonov ogrskih kron.

Stroge obsodbe naših ljudi na Madžarskem. V Budimpešti se dnevno vodijo razprave proti našim sonarodnjakom iz Baranje, ki so za časa okupacije podpirali naše vojaštvo. Baš minule dni so nekega Sima Kokotoviča obsodili na 2 in 1/2 letno ječo, ker je žalil madžarsko narodnost. V Kapošvaru je bil Gergej Stepar obsojen na dve leti, ker je prijavil našim oblastem Madžare, ki so nosili orožje. Ako pomislimo, kako se vedejo pri nas mnogi Madžari, ki pri vsaki možni priliki kažejo svojo mržnjo do vsega, kar je slovensko, potem si pač oni sami lahko mirno priznajo, da Slovenija ni Balkan in da je pri nas tisočkrat več svobode, kakor pa v „orszagu“ svetega Štefana. Mi Slovenci pa si lahko vštujemo v čast, da sedaj, ko smo gospodarji na svoji zemlji, vendarle postopamo s svojimi sodržavljanji neslovanske narodnosti velikodušno, kakor se to spodobi narodu, ki stoji glede svoje kulture višje kakor pa nekdanji tako mogočni madžarski narod.

Ruski bolševiki so se odrekli centralizmu in urejujejo svoje države federalistično. Iz Moskve poročajo, da so zastopniki raznih sovjetskih republik Rusije sklenili, da se izdela za celo Rusijo t. j. za celo ozemlje, na katerem vladajo bolševiki, nova ustava, po kateri dobijo posamezne republike oblast, upravljati se same in bodo smele tudi samostojno izdajati zakone. Zakonov torej ne bodo več izdelovali v Moskvi, ampak je bo izdajala vsaka federalistična sovjetska republika za

sebe. Vsaka republika bo imela svoja lastna ministerstva. Tako ne bodo v celi Rusiji veljali isti zakoni. Ako se pomisli, da je Rusija sila obsežna in da biva na njem mnogo narodov s svojimi lastnimi, posebnimi navadami, običaji in jeziki, potem je smatrati ta preokret sovjetskih republik kot velik korak naprej. Prvotno je hotela moskovska sovjetska vlada centralizirati vse. Ker so pa uvideli, da državni aparat ne funkcionira, so se odrekli daljnemu centraliziranju. Kakor se kaže, hočejo bolševiki urediti svojo državo po ameriškem vzorcu, kjer imamo v Zedinjenih državah Severne Amerike, ki tvorijo same jedno veliko republiko, tudi nebroj malih držav, ki so tudi republike za sebe. In imajo svojo lastno upravno in lastno zakonodajno oblast. Da pa zveza vseh ruskih republik ostane na trdnih nogah, so se zastopniki posameznih držav zedinili tako, da bodo vse sovjetske republike imele skupno vojsko in da bo država tudi na zunaj nastopala enotno in imela enotno zastopstvo.

14,743.470 avtomobilov so našli lansko leto v vseh kulturnih državah. Od teh jih ima nad 12 milijonov Amerika sama. V Evropi jih ima največ Anglija, za njo pride Francija, za to pa Nemčija.

Italija in Nemška Avstrija. 200 milijonov lir posojila bo Italija dovolila Nemški Avstriji.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnikoma v Beltincih. Blagovolite se še kaj zglasiti. Ker taka veselica ni tako važen dogodek in ker gostje samo zaradi tega, ker so se „ponižali“ priti med ubogo, dobro ljudstvo še nikakor ne zaslužijo, da se z njih imeni jemlje prostor pametnejšemu in zanimivejšemu berilu, smo dotični del izpustili, česar nam gotovo ne boste zamerili. — G. M. v Dolnji Lendavi. Blagovolite dopisovati redno. Uredništvo.

Letoviščna restavracija v RADINCIH

priporoča vsem obiskovalcem letovišča in gostom vsak čaš toplu in mrzlu jedila ter najboljša vina.

Pohišstvo za eno spalno sobo je na prodaj. Pohišstvo je iz mehkega lesa, belo pobarvano (lakirano), skoraj popolnoma novo. Pohišstvo je na ogled pri g. Žaliku v gradu v Murški Soboti.

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térpapir)

in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najboljšje in najfalejšje

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom v Murški Soboti Slovenska ulica

KAMENIT
TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA DRUŽBA Z.O.Z.

LAŠKO
Slovenija

Azbestno-cementni škrlji KAMENIT

Najcenejša in najtrpežnejša streha.

Zahtevajte proračune. Na zahtevo obiski brezplačno!

Zastopnik: **Samuel Kohn, Murška Soboti.**

Ugodna prilika!

Po nizkih cenah izdelujeta obleke po najnovšem kroju krojača Ahčin in Lajnšček v Murški Soboti, Cvetna ul. 92

Učenca (inaša)

sprejemem takoj ali malo pozneje za dimnikarsko obrt. Hrana in stan v hiši. Vpraša se pri Viktor Majzelj, dimnikarski mojster v Dolnji Lendavi.

Proda se lepo posestvo, 4 1/2 orala zemljišča z lepim sadovnjakom in novim poslopjem ter vinograd. — Cena 950.000 kron. Poizve se natančneje v pekarni Vekoslava Kralja v Beltincih.

Vsakojake glasbene instrumente (godala) popravljajo po nizki ceni

Ivan Horvat, kapelnik v Černelavcih pri Murški Soboti.

Priporoča se zlasti gg. učiteljem.

Razglas!

Z dovoljenjem lastnika grofa Szaparyja in kompetentnega ministrstva se proda gozd z lepimi drvami in gozd že vsekan v občini Mlajtinci, travnik v občini Puconci, travnik, njiva in gozd v občini Vaneča. Poizvedite se da pri podpisanih odvetnikih.

Dr. Lajoš Šömen Dr. Šandor Valyi Murška Soboti.

Krojači in krojačice!

Razpošiljam krojne vzorce (muštre) za dame in gospode. Kroje izdelujem po doposlani meri in po serijah normalnih mer.

Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo LJUBLJANA, Križevniška ulica št. 2/1.

10% falejšje kak kješteč!

Kose, žreblje (cveke), lopate, rasoje vsefele zelezno, kuhinjske posode galico (galicijo) rafijo svinjsko mast sčista sveže (friško) tikvino olje vse fele melo (moko) vsako špecerijsko blago dobite pri

ČEH in GAŠPAR

v MURSKI SOBOTI

na Lendavski cesti

vsikdar

10% falejšje kak kješteč!

Učenec

se sprejme v trgovini z železom Karl Halbärth v Gornji Radgoni, Spodnji griz.

Ure popravljajo VACLAV PLAČEK, urar v Murški Soboti na Aleksandrovi cesti. Solidno delo! — Priporoča se cenj. občinstvu! Zmerne cene!

Amerikanci! Na prodaj je vinograd blizu Celja. Krasen razgled na mesto in planine. Lična hišica, nova klet, oboje na novo zidano in z opeko krito. 3000 trt na ameriškanski podlagi, nov nasad. Nekaj malega je je njive in gozda. Cena 105.000 Din. Ponudbe na upravništvo „Naš dom“.